

ตารางที่ ๑ - ๑ สรุป (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ รายยุทธศาสตร์

ประเด็น/ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์	มาตรการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการผลิตและแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน	<p>๑) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเบื้องต้นอย่างมีคุณภาพ และได้มาตรฐาน</p> <p>๒) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตและแปรรูป</p> <p>๓) ส่งเสริมการซื้อขายที่สามารถสะท้อนกลไกตลาดได้อย่างเหมาะสม ร่วมกับการมีกลไกการรับรองคุณภาพของวัตถุดิบและวัตถุดิบแปรรูปเบื้องต้น</p>	<p>๑) ในปี ๒๕๗๐ พื้นที่ปลูกสมุนไพรได้มาตรฐานเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่</p> <p>๒) แผนที่ความเหมาะสมของที่ดินสำหรับพืชสมุนไพร เพิ่มขึ้น ๓๐ พืช</p> <p>๓) กลุ่มเกษตรกร วิชาทกิจชุมชน สหกรณ์ มีการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้นที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๖๐ แห่ง</p> <p>๔) มีการผลิตสมุนไพรครบวงจรเชื่อมโยงกับห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ในประเทศอย่างน้อย ๕ แห่ง</p> <p>๕) ห้องปฏิบัติการที่ให้บริการตรวจคุณภาพวัตถุดิบสมุนไพรผ่านการรับรองมาตรฐาน ISO ๑๗๐๒๕ ในปี ๒๕๗๐ ไม่น้อยกว่า ๘ แห่ง</p> <p>๖) ระบบฐานข้อมูลพืชสมุนไพร อย่างน้อย ๑ ฐาน</p> <p>๗) เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรร้อยละ ๕ จากการผลิตสามารถเข้าสู่ระบบตลาดออนไลน์หรือตลาดรับวัตถุดิบสมุนไพรหรือตลาดสมุนไพรชุมชน</p>	<p>๑) ส่งเสริมการจัดการด้านการผลิตวัตถุดิบคุณภาพในห่วงโซ่อุปทาน โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริมการผลิตพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน GAP หรือเกษตรอินทรีย์หรือมาตรฐานอื่นของพืชสมุนไพร</p> <p>(๒) วิจัยและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร และอนุรักษ์พันธุ์พืชสมุนไพรประจำถิ่นหรือพืชสมุนไพรหายาก</p> <p>(๓) ปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ไปสู่การปลูกพืชสมุนไพรที่มีมูลค่าสูง</p> <p>(๔) มีการจัดหาระบบฐานข้อมูลการผลิตสมุนไพรให้มีความเชื่อมโยงกัน</p> <p>๒) สนับสนุนการพัฒนาในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิชาทกิจชุมชนให้เกิดการสร้างเครือข่าย โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) สนับสนุนการพัฒนาในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิชาทกิจชุมชนให้เกิดการสร้างเครือข่ายด้านการผลิตสมุนไพร</p> <p>(๒) สนับสนุนเครือข่ายการตลาดในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิชาทกิจชุมชน</p> <p>(๓) ส่งเสริมเครือข่ายการแปรรูปสมุนไพรเบื้องต้น ในกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ และวิชาทกิจชุมชน</p> <p>(๔) ส่งเสริมเครือข่ายผู้ประกอบการเกษตรอัจฉริยะ</p> <p>๓) ยกระดับคุณภาพวัตถุดิบและส่งเสริมการแปรรูปภายหลังการเก็บเกี่ยวอย่างมีมาตรฐานด้วยเทคโนโลยี โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) ยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติการในห้องปฏิบัติการให้ได้ GLP (Good Laboratory Practice)</p> <p>(๒) ส่งเสริมการนำมาตรฐานสินค้าเกษตรตามกลุ่มที่ใช้ของพืช</p>

ประเด็น/ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดของผลลัพธ์ มาตรการ

๑๑

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการและอุตสาหกรรมสมุนไพรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

- ๑) ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมสารสกัดของประเทศ
- ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร

- ๑) มีการขยายตัวของอุตสาหกรรมสารสกัดระดับอุตสาหกรรมชั้นสูง (อุตสาหกรรมรายใหญ่) เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ภายในปี ๒๕๗๐
- ๒) มีมาตรฐานสารสกัดที่ได้รับการยอมรับและมีการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐
- ๓) ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรโดยเฉพาะในส่วนของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมมียอดขายเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐

- ๔) ส่งเสริมระบบตลาดกลาง และตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (E-Market) รวมทั้งเครือข่ายผู้รับซื้อ วัตถุดิบและสมุนไพรแปรรูป โดยมีแผนงานดังนี้
 - (๑) ส่งเสริมการตลาดด้วยระบบตลาดกลางและตลาดอิเล็กทรอนิกส์สำหรับวัตถุดิบสมุนไพร
 - (๒) ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายผู้รับซื้อวัตถุดิบและสมุนไพรแปรรูป ที่เชื่อมโยงกับกลุ่มเกษตรกร/เกษตรกรรายย่อย
 - (๓) ขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรสมุนไพรไปสู่อุตสาหกรรมอาหารมูลค่าสูง
- ๑) การส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตสารสกัด และมาตรฐานสารสกัด โดยมีแผนงานดังนี้
 - (๑) ส่งเสริมเทคโนโลยีการสกัดขั้นสูง
 - (๒) ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมสารสกัด
 - (๓) พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจมาตรฐานสารสกัด
 - (๔) จัดทำสารมาตรฐานอ้างอิง (Reference Standard)
 - (๕) ผลักดันมาตรฐานสารสกัดสู่การใช้ประโยชน์
- ๒) การจัดทำมาตรการรวมทั้งกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในการส่งเสริมอุตสาหกรรมสารสกัด โดยมีแผนงานดังนี้
 - (๑) สร้างระบบและกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมผู้ประกอบการตาม พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ภายใต้คณะอนุกรรมการส่งเสริมอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร
 - (๒) จัดทำมาตรการส่งเสริมให้สอดคล้องกับระดับและประเภทของอุตสาหกรรม
 - (๓) ส่งเสริมความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา ด้านเทคโนโลยีและวิทยาการอุตสาหกรรมสมุนไพร

(ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ประเด็น/ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์	มาตรการ
<p>๑/๕</p> <p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p>	<p>๑) ส่งเสริมภาพลักษณ์ของสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>๒) การขยายช่องทางการตลาด</p>	<p>๑) ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนสมุนไพรไทยควบคู่กับอาหารไทย</p> <p>๒) มูลค่าจากการส่งออกผลิตภัณฑ์สมุนไพรไปประเทศใน ASEAN ร้อยละ ๑๐ ต่อปี</p> <p>๓) ระดับความสำเร็จของการสร้างการรับรู้และยอมรับตราสัญลักษณ์สมุนไพรคุณภาพ</p>	<p>๓) การส่งเสริมความสามารถและปัจจัยแวดล้อมของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) ส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการที่ผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) พัฒนาผู้ประกอบการ OEM เป็น ODM หรือ OBM ผ่านกระบวนการออกแบบเชิงอุตสาหกรรม</p> <p>(๓) ศึกษาภาพรวมปัจจัยแวดล้อมของการส่งเสริมผู้ประกอบการ (Ecosystem)</p> <p>(๔) การสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรในภูมิภาค โดยการวิจัยและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ผ่านศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรม ๔.๐</p> <p>(๕) การศึกษา พัฒนา และผลักดันการกำหนดมาตรฐานสนับสนุน สิทธิประโยชน์ หรือแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพพร้อมลงทุนพัฒนา Herbal Champions ภายใต้หลักการ Company Champions</p> <p>๑) ผลักดันให้สมุนไพรไทยเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ประเทศด้านอาหารและวัฒนธรรมไทย โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) บูรณาการประเด็นสมุนไพรไทยกับอาหารและวัฒนธรรมไทยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๒) ผลักดันคุณค่าของสมุนไพรไทยร่วมกับอาหารไทย (อิมด้านสุขภาพ)</p> <p>๒) การตลาดเชิงรุก (การเพิ่มช่องทางการตลาด การเจาะกลุ่มเป้าหมาย และกรณีศึกษาในการติดตามและแสวงหาโอกาสทางการตลาด) โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) เพิ่มมูลค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) การทำการตลาดเชิงรุก และเจาะกลุ่มเป้าหมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>(๓) ศึกษาแนวโน้มทางการตลาดของสินค้าและจัดเตรียมมาตรการเพื่อแสวงหาประโยชน์อย่างทันท่วงที</p> <p>๓) พัฒนาคู่มือสัญลักษณ์คุณภาพสมุนไพรที่เป็นที่ยอมรับ โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) สร้างตราสัญลักษณ์ที่แสดงรางวัลหรือคุณภาพของผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๒) ส่งเสริมตราสัญลักษณ์คุณภาพให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและต่างประเทศ เกิดการยอมรับในระดับสากล</p>

ประเด็น/ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์	มาตรการ
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม</p>	<p>๑) ส่งเสริมการเข้าถึงและการใช้ประโยชน์จากผลิตภัณฑ์สมุนไพรอย่างเหมาะสม</p> <p>๒. การต่อยอด สร้างมูลค่า และเพิ่มการส่งออก Herbal Champions รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย</p>	<p>๑) จำนวนทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐</p> <p>๒) จำนวนการสั่งใช้ยาจากสมุนไพร ทั้งยา ED และยา NED ในระบบบริการสาธารณสุขเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐</p> <p>๓) จำนวนรายการยาจากสมุนไพรได้รับการคัดเลือกเข้าสู่บัญชียาหลักแห่งชาติด้านสมุนไพรและ/หรือบัญชียาวิวัฒนาการ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๕๐ รายการภายในปี ๒๕๗๐</p> <p>๔) ขนาดตลาดของผลิตภัณฑ์สมุนไพร Herbal Champions เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ภายในปี ๒๕๗๐</p>	<p>๑) การจัดทำระบบความรับผิดชอบ และความคุ้มครองและเยียวยาความเสียหายแก่ผู้บริโภค โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) จัดทำระบบความรับผิดชอบของสินค้า</p> <p>(๒) ออกแบบและพัฒนาระบบการคุ้มครองเยียวยาความเสียหายแก่ผู้บริโภค</p> <p>๒) การจัดระบบการให้ความรู้แก่ผู้บริโภคเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) พัฒนาศักยภาพรู้พื้นฐานและที่เป็นประโยชน์ในกลุ่มเป้าหมายหลัก</p> <p>(๒) พัฒนาช่องทางทางการสื่อสารที่ทันต่อยุคสมัยและครอบคลุมทุกกลุ่มวัย</p> <p>(๓) การสื่อสารการตลาด เพื่อสร้างภาพลักษณ์การส่งเสริมการตลาดสมุนไพรและผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>๓) การส่งเสริมการใช้และการเข้าถึงยาและผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยมีแผนงาน</p> <p>(๑) บริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ยาจากสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ</p> <p>(๒) ส่งเสริมการบูรณาการการใช้การแพทย์แผนไทยและสมุนไพรร่วมกับแพทย์แผนปัจจุบันในระบบบริการสุขภาพ</p> <p>(๓) สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลิตภัณฑ์สมุนไพรขายทั่วไป</p> <p>๔) การจัดการระบบทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพรให้สนับสนุนการพัฒนา โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) ปรับปรุงกฎระเบียบ</p> <p>(๒) พัฒนาระบบสนับสนุนการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์สมุนไพร</p> <p>(๓) พัฒนา “รายการผลิตภัณฑ์สมุนไพรอ้างอิง” สำหรับ “การจดแจ้ง”</p> <p>(๔) สนับสนุนการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมจากงานวิจัย</p> <p>(๕) ปรับหลักเกณฑ์มาตรฐานการผลิตยาจากสมุนไพรตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) และการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>(๖) นำผลการเจรจา ASEAN Harmonisation of Traditional Medicines and Health Supplements ไปสู่การปฏิบัติ</p>

ประเด็น/ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัดของผลลัพธ์ มาตรการ

๑๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาระบบนิเวศที่สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาสมุนไพรไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๑) ส่งเสริมระบบนิเวศ และกลไกที่สนับสนุนการสร้างและใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและนวัตกรรม เพื่อยกระดับสมุนไพรอย่างเหมาะสม
๒) สร้างกลไก ระบบติดตามประเมิน และรายงานข้อมูลเชิงประจักษ์ผ่าน Digital Platform เพื่อให้เกิดข้อมูลจากการพัฒนาที่ต่อเนื่องและนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันต่อสถานการณ์

๑) มีระบบ กลไก หรือมาตรการใหม่ที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาวัตถุดิบ สารสกัด และยาจากสมุนไพร เพื่อทดแทนการใช้ยาแผนปัจจุบันและยาที่ต้องนำเข้า และกระจายรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตวัตถุดิบอย่างเป็นธรรม ไม่น้อยกว่า ๕ ระบบ/กลไก/มาตรการ ภายในปี ๒๕๗๐
๒) จำนวนรายการสารสกัด หรือยาจากสมุนไพร เป้าหมายที่ได้จากการวิจัยและพัฒนาได้รับการส่งเสริมและเข้าสู่การคัดเลือกเป็นบัญชียาหลักแห่งชาติหรือบัญชียาหลักไม่น้อยกว่า ๒๐ รายการ ภายในปี ๒๕๗๐

๕) การส่งเสริม Herbal Champions ที่ตรงกับศักยภาพและต่อยอดสร้างมูลค่า โดยมีแผนงานดังนี้
(๑) จัดทำข้อเสนอรายการสมุนไพร Herbal Champions ทั้งในรูปแบบสมุนไพรเดี่ยวและผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญา และมาตรการการพัฒนา Herbal Champions ที่เหมาะสม
(๒) ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและงานวิจัยต่อยอดผลิตภัณฑ์สมุนไพรพัฒนาจาก Herbal Champions เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
(๓) ขยายขอบเขตการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรพัฒนาจาก Herbal Champions สู่ กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer products) เพื่อสร้างการรับรู้และขยายตลาด
(๔) พัฒนามาตรการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์สมุนไพรร่วมพัฒนา Herbal champions
๑) ส่งเสริมการวิจัย นวัตกรรม และการใช้ประโยชน์ เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยมีแผนงานดังนี้
(๑) สร้างระบบนิเวศ (ecosystem) และกลไกที่เอื้อต่อการสนับสนุนงานวิจัยและนวัตกรรม ให้ได้มาตรฐานและสามารถเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ
(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัยสมุนไพรให้มีข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และมีหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อการเข้าถึงและการนำไปใช้ประโยชน์ของภาครัฐและเอกชน
(๓) ขับเคลื่อนและผลักดันการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมสมุนไพรไปใช้ประโยชน์ ให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(๔) สร้างและพัฒนาบุคลากรวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรตลอดห่วงโซ่มูลค่า

ประเด็น/ยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัดของผลลัพธ์	มาตรการ
	<p>๓) สร้างความเข้มแข็งชุมชนระดับพื้นที่ และเสริมโอกาสต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่าจากสมุนไพร</p>	<p>๓) จำนวนรายการผลิตภัณฑ์สมุนไพรใหม่ที่ได้รับ การขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ และสามารถจำหน่ายได้จริงไม่น้อยกว่า ๒๕ ผลิตภัณฑ์ภายในปี ๒๕๗๐</p> <p>๔) มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่พัฒนาขึ้นจากงานวิจัยและนวัตกรรมเมื่อสิ้นปี ๒๕๗๐ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๐% ของมูลค่าในปี ๒๕๖๕</p> <p>๕) มีรายงานสถานการณ์ที่สะท้อนความสำเร็จและความก้าวหน้าของการดำเนินการตามแผนฯ อย่างน้อย ๒ ครั้ง ของระยะเวลาการดำเนินงานของแผน (กลางแผนและสิ้นสุดแผน)</p> <p>๖) มูลค่าการบริการและการบริโภคผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดเมืองสมุนไพรขยายตัว ร้อยละ ๕</p>	<p>๒) การส่งเสริมห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) เพิ่มจำนวนห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน</p> <p>(๒) เพิ่มศักยภาพและยกระดับห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน</p> <p>(๓) พัฒนาเครือข่ายระหว่างห้องปฏิบัติการที่มีมาตรฐาน</p> <p>(๔) ทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการผลิตและใช้ประโยชน์จากสมุนไพร</p> <p>๓) สร้างระบบการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) สร้างกลไกการติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสมุนไพรแห่งชาติ</p> <p>(๒) สร้างเครื่องมือและพัฒนารูปแบบรายงานการติดตามประเมินผล</p> <p>(๓) พัฒนาระบบข้อมูล Digital Platform เพื่อรองรับการติดตามและประเมินผล</p> <p>(๔) สนับสนุนการติดตามสถานการณ์ของอุตสาหกรรมสมุนไพรโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน</p> <p>๔) การพัฒนาเมืองสมุนไพรสร้างความเข้มแข็งชุมชนและสร้างมูลค่าจากสมุนไพร โดยมีแผนงานดังนี้</p> <p>(๑) เสริมสร้างระบบบริหารจัดการความเข้มแข็งเชิงลึก</p> <p>(๒) ยกระดับเมืองสมุนไพรเข้าสู่ห่วงโซ่อุปทาน ๓ ด้าน</p> <p>(๓) พัฒนาต่อยอดชุมชนสร้างมูลค่า</p>